

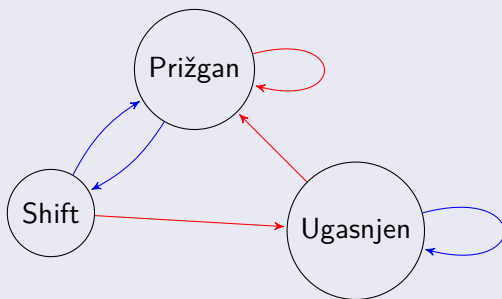
Uporaba grup v sinhronizaciji

Patrik Žnidaršič

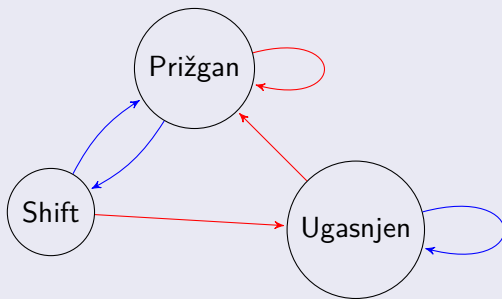
Mentor: Ganna Kudryavtseva

Univerza v Ljubljani, Fakulteta za matematiko in fiziko

4. december 2023

Rdeče – Tipka On, Modro – Tipka Shift

Rdeče – Tipka On, **Modro** – Tipka Shift

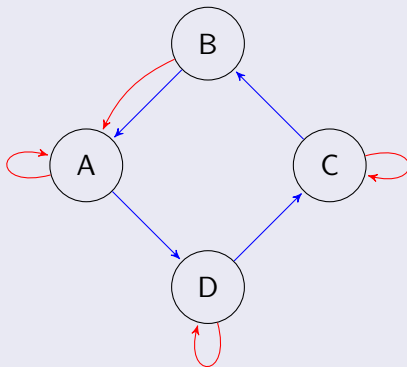
Definicija

Avtomat je končna množica stanj Ω in prehodov med njimi. Avtomat *sinhronizira*, če obstaja zaporedje prehodov (*beseda*), po uporabi katerega je avtomat v nekem fiksnem stanju.

Izrek (Izrek o barvanju cest)

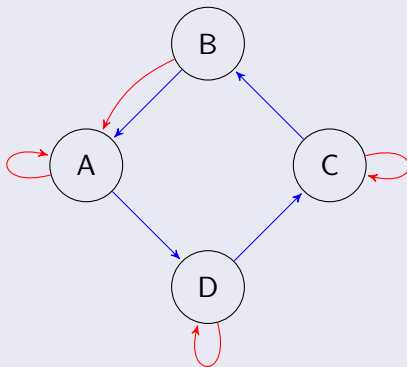
Naj bo G končen močno povezan digraf, kjer imajo vsa vozlišča enako izhodno stopnjo. Če je največji skupni delitelj dolžin vseh ciklov v G enak 1, lahko pobarvamo povezave tako, da nastali avtomat sinhronizira.

Če avtomat z n stanji sinhronizira, sinhronizira tudi z neko besedo dolžine največ $(n - 1)^2$.

Domneva (Černý, 1969)

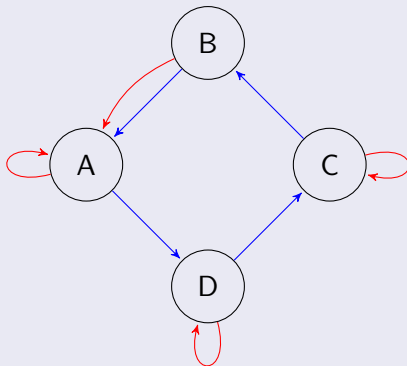
Če avtomat z n stanji sinhronizira, sinhronizira tudi z neko besedo dolžine največ $(n - 1)^2$.

Najkrajša beseda, ki sinhronizira avtomat: **R** **M** **M** **M** **R** **M** **M** **M** **R**

Definicija

Transformacijski monoid $T(\Omega)$ je monoid preslikav $\Omega \rightarrow \Omega$, generiran s preslikavami, ki določajo avtomat. Transformacijski monoid *sinhronizira*, če vsebuje preslikavo, katere slika vsebuje le en element.

Najkrajša beseda, ki sinhronizira avtomat: **R** **M** **M** **M** **R** **M** **M** **M** **R**

Definicija

Transformacijski monoid $T(\Omega)$ je monoid preslikav $\Omega \rightarrow \Omega$, generiran s preslikavami, ki določajo avtomat. Transformacijski monoid *sinhronizira*, če vsebuje preslikavo, katere slika vsebuje le en element.

Definicija

Permutacijska grupa na množici Ω je podgrupa $\text{Sym } \Omega$. Permutacijska grupa je *sinhronizabilna*, če za vsako singularno preslikavo $f : \Omega \rightarrow \Omega$ monoid $\langle G, f \rangle$ sinhronizira.

Lastnosti

2-tranzitivnost $\implies$ 2-homogenost $\implies$ sinhronizabilnost
 $\implies$ osnovnost $\implies$ primitivnost $\implies$ tranzitivnost

Lastnosti

2-tranzitivnost $\implies$ 2-homogenost $\implies$ sinhronizabilnost
 $\implies$ osnovnost $\implies$ primitivnost $\implies$ tranzitivnost

Trditev

Naj bo G tranzitivna permutacijska grupa na Ω . Potem je G sinhronizabilna natanko tedaj, ko za vsak netrivialen G -invarianten graf Γ z vozlišči Ω velja $\omega(\Gamma) \neq \chi(\Gamma)$.